
Απαντήσεις στο Β΄ Μέρος της Μικροοικονομικής

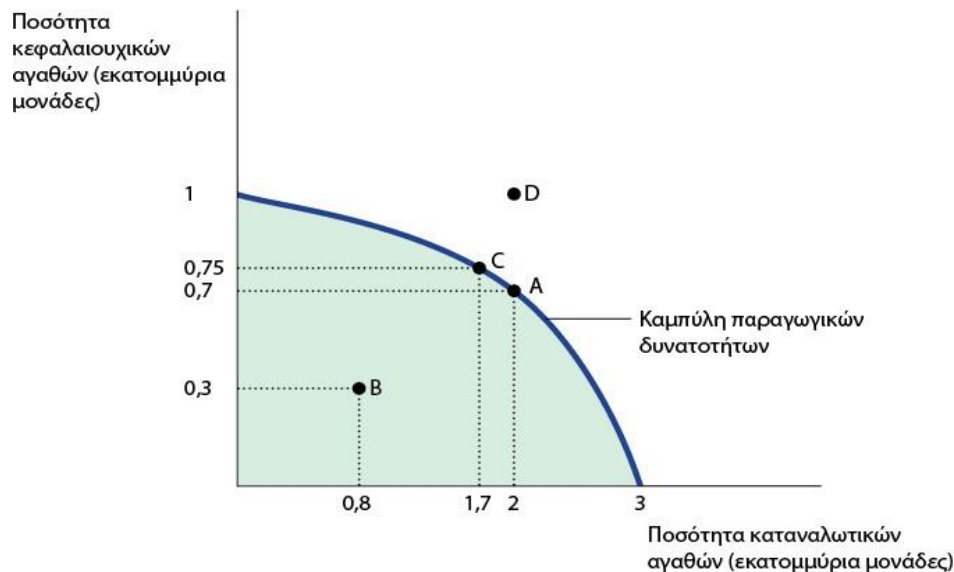
ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

1. Μία μετατόπιση της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων μίας οικονομίας μπορεί να προκληθεί από:

- A. πληθωρισμό.
- B. αλλαγή στην παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής.
- C. αλλαγή στον συνδυασμό των ποσοτήτων των παραγόμενων προϊόντων.
- D. μεταβολή στις καταναλωτικές προτιμήσεις.

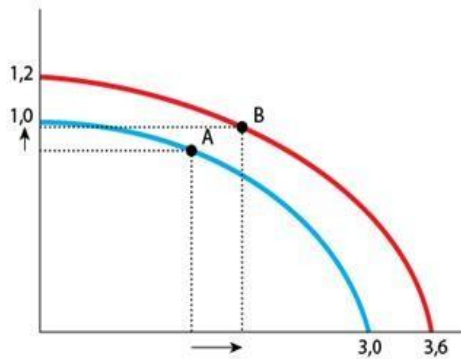
Απάντηση

Η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) μίας οικονομίας μπορεί να μετατοπιστεί (είτε προς τα δεξιά είτε προς τα αριστερά) από μεταβολές στις ποσότητες των συντελεστών παραγωγής, στην τεχνολογία παραγωγής και στην παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής, την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και έργων υποδομών, μία φυσική ή οικολογική καταστροφή κλπ. και γενικότερα εξαιτίας οποιουδήποτε παράγοντα μεταβάλλει τις παραγωγικές δυνατότητες μίας οικονομίας. Ο πληθωρισμός και μία μεταβολή στις καταναλωτικές προτιμήσεις δεν μεταβάλλουν τις παραγωγικές δυνατότητες μίας οικονομίας (οπότε οι απαντήσεις A και D δεν είναι σωστές). Όταν μεταβάλλεται ο συνδυασμός των ποσοτήτων των παραγόμενων προϊόντων, κινούμαστε είτε στο εσωτερικό της ΚΠΔ (εφικτοί αλλά μη άριστοι συνδυασμοί ποσοτήτων, π.χ. συνδυασμός B στο παρακάτω διάγραμμα) είτε επάνω στην ΚΠΔ (εφικτοί και ταυτόχρονα άριστοι συνδυασμοί ποσοτήτων, π.χ. συνδυασμοί A και C στο παρακάτω διάγραμμα). Επομένως, η απάντηση C δεν είναι σωστή.

Αν, π.χ., βελτιωθεί η παραγωγικότητα στους κλάδους των κεφαλαιουχικών και των καταναλωτικών αγαθών, τότε διευρύνονται οι παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας και επομένως η ΚΠΔ μετατοπίζεται προς τα δεξιά. Όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα (α), μετά τη μετατόπιση της ΚΠΔ προς τα δεξιά, θα παράγονται περισσότερα κεφαλαιουχικά και περισσότερα καταναλωτικά αγαθά. Στο σχήμα (β) παρουσιάζεται η περίπτωση που η βελτίωση στην παραγωγικότητα στον κλάδο των κεφαλαιουχικών αγαθών είναι μεγαλύτερη από εκείνη των καταναλωτικών αγαθών.

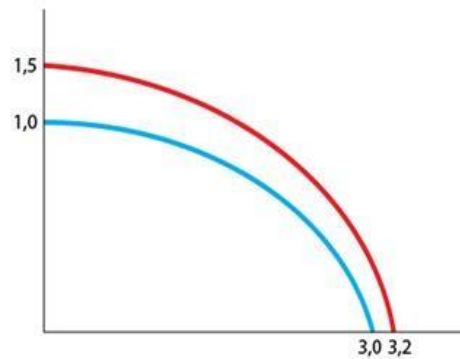
Ποσότητα κεφαλαιουχικών αγαθών (εκατομμύρια μονάδες)

Ποσότητα καταναλωτικών αγαθών (εκατομμύρια μονάδες)

(α)

Ποσότητα κεφαλαιουχικών αγαθών (εκατομμύρια μονάδες)

Ποσότητα καταναλωτικών αγαθών (εκατομμύρια μονάδες)

(β)

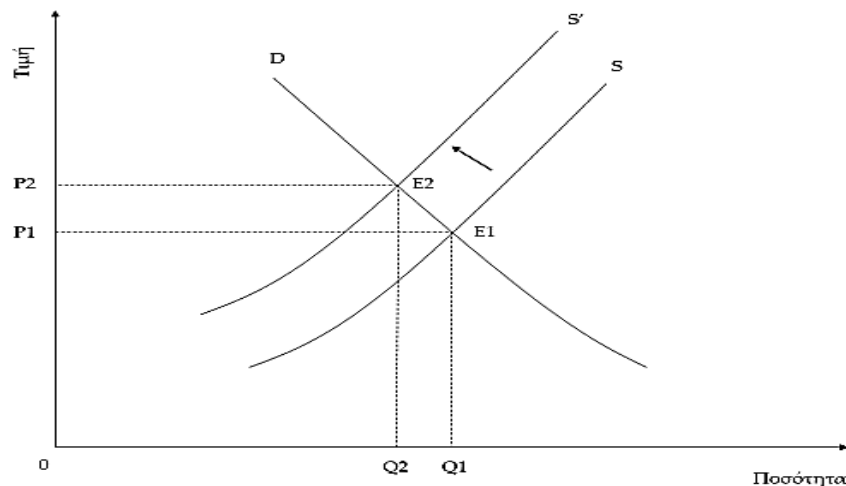
Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 3.

2. Έστω ότι η αγορά αντισηπτικών βρίσκεται σε ισορροπία. Ποιο από τα ακόλουθα θα συμβεί, αν επέλθει μία αύξηση στην τιμή των εισροών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αντισηπτικών, δεδομένου ότι όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν αμετάβλητοι και η καμπύλη ζήτησης αντισηπτικών δεν είναι πλήρως ανελαστική;

- A. Η τιμή ισορροπίας θα μειωθεί και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθεί.
- B. Η τιμή ισορροπίας θα αυξηθεί και η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί.
- C. Η τιμή ισορροπίας και η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθούν.
- D. Η τιμή ισορροπίας και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθούν.

Απάντηση

Το αρχικό σημείο ισορροπίας της αγοράς των αντισηπτικών είναι το E1, όπου η τιμή ισορροπίας και η ποσότητα ισορροπίας είναι P1 και Q1, αντίστοιχα. Η αύξηση στην τιμή των εισροών έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής αντισηπτικών σε κάθε επίπεδο της τιμής τους, γεγονός που οδηγεί σε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς τους προς τα αριστερά στη θέση S'. Το νέο σημείο ισορροπίας είναι το E2, όπου η τιμή ισορροπίας είναι P2 > P1 και η ποσότητα ισορροπίας είναι Q2 < Q1.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 7.

3. Όταν η τιμή του αγαθού X είναι $P_1 = 200$ ευρώ, η ζητούμενη ποσότητά του είναι $Q_1 = 300$ μονάδες. Εάν η τιμή του αγαθού X αυξηθεί κατά 25% της αρχικής τιμής P_1 , τότε η ζητούμενη ποσότητά του θα είναι $Q_2 = 250$ μονάδες. Στην περίπτωση αυτή, η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή του, υπολογιζόμενη με τη μέθοδο του μέσου σημείου, θα είναι ίση με:

- A. -0,70.
- B. -0,67.
- C. -0,82.
- D. -0,65.

Απάντηση

Η νέα τιμή του αγαθού X (P_2), μετά την αύξηση της τιμής P_1 κατά 25%, θα είναι: $P_2 = P_1 + 0,25 \times P_1 = 250$ ευρώ. Στην τιμή $P_2 = 250$ ευρώ, η ζητούμενη ποσότητα είναι: $Q_2 = 250$. Με βάση τα δεδομένα: $P_1 = 200$, $Q_1 = 300$, $P_2 = 250$ και $Q_2 = 250$, η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή του είναι:

$$e_p = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \times \frac{P_1 + P_2}{Q_1 + Q_2} = \frac{250 - 300}{250 - 200} \times \frac{200 + 250}{300 + 250} = -0,82.$$

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 8.

Παρατήρηση: Αν θέλαμε να υπολογίσουμε την ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού X ως προς την τιμή του στο αρχικό σημείο ($P_1 = 200$ ευρώ, $Q_1 = 300$ μονάδες) θα χρησιμοποιούσαμε τον τύπο:

$$e_p = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \times \frac{P_1}{Q_1},$$

και θα βρίσκαμε:

$$e_p = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \times \frac{P_1}{Q_1} = \frac{250 - 300}{250 - 200} \times \frac{200}{300} = -0,67.$$

4. Μία αύξηση στην τιμή ενός αγαθού με ανελαστική ζήτηση θα έχει ως αποτέλεσμα η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό:

- A. να αυξηθεί.
- B. να μειωθεί.
- C. να παραμείνει αμετάβλητη.
- D. να μηδενιστεί.

Απάντηση

Η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού ως προς την τιμή του (e_p) είναι ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας προς την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του αγαθού, ήτοι $e_p = \% \Delta Q / \% \Delta P$. Ανελαστική ζήτηση σημαίνει ότι $|e_p| < 1$. Συνεπώς, μία αύξηση της τιμής ενός αγαθού κατά ένα ποσοστό θα οδηγήσει σε μικρότερη ποσοστιαία μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του και επομένως η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό θα αυξηθεί. Με άλλα λόγια, όταν η ζήτηση είναι ανελαστική, το αποτέλεσμα τιμής υπερिशύει του αποτελέσματος της ποσότητας, έτσι μία αύξηση της τιμής οδηγεί σε αύξηση της συνολικής δαπάνης.

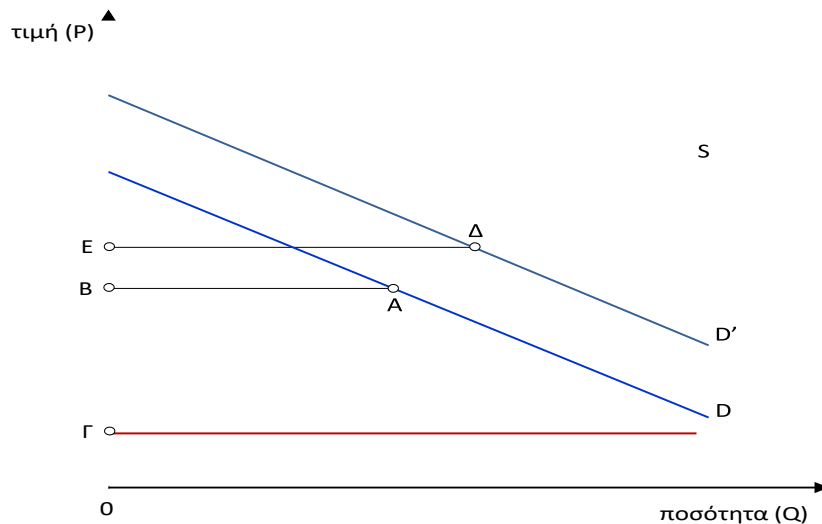
Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 9.

5. Υποθέστε ότι η αγορά του κανονικού αγαθού X βρίσκεται σε ισορροπία. Το πλεόνασμα του παραγωγού θα αυξηθεί, αν (με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς):

- A. μειωθεί ο αριθμός των καταναλωτών του αγαθού X.
- B. αυξηθεί η τιμή των συμπληρωματικών αγαθών του αγαθού X.
- C. αυξηθεί η τιμή των υποκατάστατων αγαθών του αγαθού X.
- D. μειωθεί το εισόδημα των καταναλωτών.

Απάντηση

Η μείωση του αριθμού των καταναλωτών, η αύξηση της τιμής των συμπληρωματικών αγαθών του αγαθού X και η μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών, έχουν ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης του αγαθού X προς τα αριστερά και επομένως τη μείωση της τιμής του ισορροπίας. Οπότε το πλεόνασμα του παραγωγού μειώνεται. Άρα, οι απαντήσεις A, B και D είναι λάθος. Αντίθετα, η αύξηση της τιμής των υποκατάστατων αγαθών του αγαθού X μετατοπίζει την καμπύλη ζήτησης του αγαθού X προς τα δεξιά. Μία μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης προς τα δεξιά (από τη θέση D στη θέση D' στο σχήμα), θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής ισορροπίας του αγαθού X και επομένως σε αύξηση του πλεονάσματος του παραγωγού από ABΓ σε ΔΕΓ.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητες 11 & 12.

6. Ένας καταναλωτής διαθέτει ένα συγκεκριμένο εισόδημα M, το οποίο δαπανά εξολοκλήρου για την αγορά των αγαθών A και B. Η τιμή του αγαθού A είναι ίση με 4 ευρώ ($P_A = 4€$) και η τιμή του αγαθού B είναι ίση με 2 ευρώ ($P_B = 2€$). Ο εν λόγω καταναλωτής επιλέγει συνδυασμό ποσοτήτων των αγαθών A και B τέτοιον ώστε να αποκομίζει 200 χρησιμονάδες από την τελευταία μονάδα του αγαθού A και 160 χρησιμονάδες από την τελευταία μονάδα του αγαθού B. Αν ο καταναλωτής αυτός επιθυμεί να μεγιστοποιήσει τη συνολική του χρησιμότητα, τότε θα πρέπει να αγοράσει:

- A. περισσότερη ποσότητα και από τα δύο αγαθά.
- B. λιγότερη ποσότητα και από τα δύο αγαθά.
- C. περισσότερη ποσότητα από το αγαθό A και λιγότερη ποσότητα από το αγαθό B.
- D. περισσότερη ποσότητα από το αγαθό B και λιγότερη ποσότητα από το αγαθό A.

Απάντηση

Σύμφωνα με τον κανόνα της βέλτιστης κατανάλωσης, ο συνδυασμός των αγαθών που μεγιστοποιεί τη συνολική χρησιμότητα ενός καταναλωτή είναι εκείνος που εξισώνει την

οριακή χρησιμότητα ανά ευρώ δαπανώμενο σε κάθε αγαθό. Δηλαδή, πρέπει να ισχύει $MU_A/P_A = MU_B/P_B$. Σύμφωνα με τα δεδομένα έχουμε:

$$MU_A/P_A = 200/4 = 50 < MU_B/P_B = 160/2 = 80.$$

Για να πετύχει μεγιστοποίηση χρησιμότητας ο καταναλωτής, με σταθερές τις τιμές των αγαθών, πρέπει να αγοράσει περισσότερη ποσότητα από το αγαθό Β (ώστε να μειωθεί η οριακή χρησιμότητα από το αγαθό Β) και λιγότερη ποσότητα από το αγαθό Α (ώστε να αυξηθεί η οριακή χρησιμότητα από το αγαθό Α).

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 20.

7. Έχουμε φθίνουσες αποδόσεις στην εργασία όταν:

- A. το οριακό προϊόν της εργασίας μειώνεται καθώς μειώνεται ο αριθμός των εργαζομένων, ενώ τα επίπεδα όλων των άλλων εισροών μένουν αμετάβλητα.
- B. το οριακό προϊόν της εργασίας μειώνεται καθώς αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων, ενώ τα επίπεδα όλων των άλλων εισροών μένουν αμετάβλητα.
- C. το οριακό προϊόν του κεφαλαίου μειώνεται καθώς αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων, ενώ τα επίπεδα όλων των άλλων εισροών μένουν αμετάβλητα.
- D. το συνολικό προϊόν αυξάνεται με αύξοντα ρυθμό καθώς αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων, ενώ τα επίπεδα όλων των άλλων εισροών μένουν αμετάβλητα.

Απάντηση

Η καμπύλη του οριακού προϊόντος της εργασίας απεικονίζει το οριακό προϊόν κάθε εργάτη, δηλαδή την επιπλέον ποσότητα προϊόντος που παράγεται από κάθε πρόσθετο εργάτη. Φθίνουσες αποδόσεις στην εργασία θα έχουμε όταν η αύξηση της ποσότητας της εργασίας, με αμετάβλητα τα επίπεδα όλων των άλλων εισροών, οδηγεί σε μείωση του οριακού προϊόντος της εργασίας.

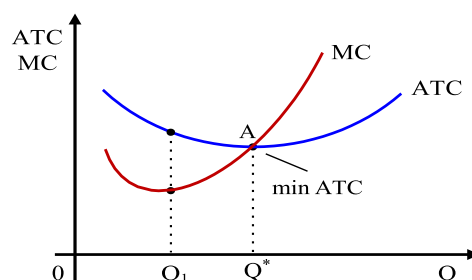
Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 21.

8. Όταν το οριακό κόστος είναι μικρότερο από το μέσο συνολικό κόστος, τότε καθώς αυξάνεται η παραγωγή, το μέσο συνολικό κόστος:

- A. παραμένει σταθερό.
- B. αυξάνεται.
- C. μειώνεται.
- D. αρχικά παραμένει σταθερό και στη συνέχεια αυξάνεται.

Απάντηση

Στο ακόλουθο σχήμα παρουσιάζονται οι καμπύλες του μέσου συνολικού κόστους (ATC) και του οριακού κόστους (MC). Το σημείο τομής αυτών των δύο καμπυλών, που είναι το Α, αποτελεί το κατώτατο σημείο της καμπύλης του ATC. Στο σημείο αυτό αντιστοιχεί η ποσότητα Q^* .

Όπως φαίνεται στο σχήμα, όταν το MC είναι μικρότερο από το ATC, κάτι που συμβαίνει για κάθε επίπεδο παραγωγής μικρότερο του Q^* , η παραγωγή επιπλέον μονάδων προϊόντος έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ATC.

Αρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 22.

9. Αν οι αποδόσεις κλίμακας είναι [...], τότε το μακροχρόνιο κόστος ανά μονάδα προϊόντος [...] καθώς αυξάνεται η ποσότητα του προϊόντος που παράγεται.

- A. [φθίνουσες], [μειώνεται].
- B. [φθίνουσες], [παραμένει σταθερό].
- C. [αύξουσες], [μειώνεται].
- D. [αύξουσες], [παραμένει σταθερό].

Απάντηση:

Αύξουσες αποδόσεις κλίμακας εμφανίζονται όταν το προϊόν αυξάνεται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από την ισοποσοστιαία αύξηση όλων των εισροών και επομένως μειώνεται το μακροχρόνιο μέσο κόστος καθώς αυξάνεται το προϊόν. Οι φθίνουσες αποδόσεις κλίμακας εμφανίζονται όταν το προϊόν αυξάνεται κατά μικρότερο ποσοστό από την ισοποσοστιαία αύξηση όλων των εισροών, οπότε αυξάνεται το μακροχρόνιο μέσο κόστος καθώς αυξάνεται το προϊόν. Τέλος, σταθερές αποδόσεις κλίμακας παρουσιάζονται, όταν μία αύξηση κατά ένα ποσοστό όλων των εισροών οδηγεί σε αύξηση του προϊόντος κατά το ίδιο ποσοστό και συνεπώς το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραμένει σταθερό καθώς αυξάνεται το προϊόν.

Αρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 23.

10. Μία επιχείρηση, για την οποία οι τιμές των εισροών είναι δεδομένες, παράγει μία συγκεκριμένη ποσότητας προϊόντος, Q^* , χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό ποσοτήτων εργασίας (L) και κεφαλαίου (K) για τον οποίο ισχύει $MPL/w < MPK/r$ (MPL = οριακό προϊόν εργασίας, MPK = οριακό προϊόν κεφαλαίου, w = τιμή (αμοιβή) εργασίας, r = τιμή (αμοιβή) κεφαλαίου). Η επιχείρηση αυτή, για να ελαχιστοποιήσει το κόστος παραγωγής της ποσότητας Q^* θα πρέπει:

- A. να μειώσει τις ποσότητες και των δύο συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί.
- B. να αυξήσει τις ποσότητες και των δύο συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί.
- C. να μειώσει την ποσότητα της εργασίας και να αυξήσει την ποσότητα του κεφαλαίου.
- D. να αυξήσει την ποσότητα της εργασίας και να μειώσει την ποσότητα του κεφαλαίου.

Απάντηση

Μία επιχείρηση επιλέγει τον συνδυασμό εισροών που ελαχιστοποιεί το κόστος της. Για τον λόγο αυτό μισθώνει συντελεστές παραγωγής με τέτοιο τρόπο ώστε το οριακό προϊόν ανά δαπανώμενο ευρώ σε κάθε συντελεστή να είναι το ίδιο. Στην περίπτωση που δεν ισχύει αυτή η ισότητα τότε η επιχείρηση θα πρέπει να προσαρμόσει τις ποσότητες των εισροών ώστε να επαναφέρει την ισότητα. Στην προκειμένη περίπτωση, η επιχείρηση θα πρέπει να μειώσει την ποσότητα της εργασίας (ώστε να αυξηθεί το MPL) και να αυξήσει την ποσότητα του κεφαλαίου (ώστε να μειωθεί το MPK) για να ισχύσει η ισότητα $MPL/w = MPK/r$.

Αρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 43.

11. Ας υποθέσουμε ότι: (α) οι άνδρες αντιλαμβάνονται τις υπηρεσίες κόμμωσης ως ένα απολύτως ομοιογενές αγαθό, (β) στη συγκεκριμένη αγορά λειτουργεί πολύ μεγάλος αριθμός κουρείων, (γ) η τιμή που έχει διαμορφωθεί στην αγορά για ένα τυπικό ανδρικό κούρεμα είναι ίση με 15€, και (δ) στην τιμή αγοράς, το κάθε κουρείο έχει τη δυνατότητα να

πραγματοποιήσει ημερησίως όσες ανδρικές κομμώσεις επιθυμεί. Αν η συνάρτηση του συνολικού κόστους που αντιμετωπίζει σε καθημερινή βάση το κουρείο του Γιάννη είναι $TC = 0,5q^2 + 2,5$ (όπου q είναι ο αριθμός των ανδρικών κομμώσεων καθημερινά), ποιο είναι το μέγιστο καθημερινό κέρδος που θα μπορούσε να πραγματοποιήσει το εν λόγω κουρείο;

- A. 225€.
- B. 117€.
- C. 110€.
- D. 120€.

Απάντηση

Οι επιχειρήσεις σε μια τέλεια ανταγωνιστική αγορά μεγιστοποιούν το κέρδος τους όταν παράγουν την ποσότητα εκείνη για την οποία η τιμή (P) ισούται με το οριακό κόστος (MC), δηλαδή $P = MC$. Σύμφωνα με τα δεδομένα: $P = 15€$ και $MC = dTC/dq = q$, οπότε:

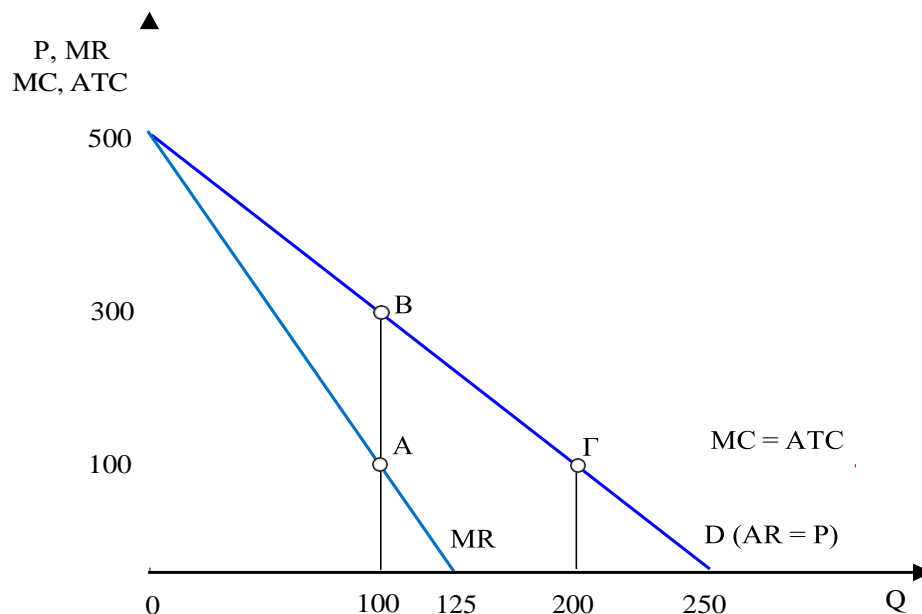
$$P = MC \Rightarrow q = 15 \text{ κομμώσεις καθημερινά.}$$

Για $P = 15€$ και $q = 15$ κομμώσεις, τα συνολικά έσοδα (TR), το συνολικό κόστος (TC) και το κέρδος (Π) για το κουρείο του Γιάννη, σε καθημερινή βάση, είναι:

- $TR = P \times q = 15€ \times 15 = 225€$.
- $TC = 0,5q^2 + 2,5 = 0,5 \times (15)^2 + 2,5 = 115€$.
- $\Pi = TR - TC = 225€ - 115€ = 110€$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 25.

12. Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζονται η καμπύλη ζήτησης (D), το μέσο έσοδο (AR), η τιμή (P), το οριακό έσοδο (MR), το κόστος ανά μονάδα προϊόντος (ATC) και το οριακό κόστος (MC) μίας μονοπωλιακής επιχείρησης (όπου Q είναι το επίπεδο παραγωγής).

Στη θέση ισορροπίας αυτής της μονοπωλιακής επιχείρησης το κέρδος της είναι ίσο με:

- A. 30.000€.
- B. 20.000€.
- C. 0€.
- D. 10.000€.

Απάντηση:

Η ισορροπία της μονοπωλιακής επιχείρησης παρουσιάζεται στο σχήμα από το σημείο Α όπου $MR = MC$. Επομένως, $Q = 100$ μονάδες και $P = 300\text{€}$. Σύμφωνα με τα δεδομένα του σχήματος, $TR = P \times Q = 300 \times 100 = 30.000\text{€}$ και $TC = ATC \times Q = 100 \times 100 = 10.000\text{€}$. Οπότε: $\Pi = TR - TC = 30.000 - 10.000 = 20.000\text{€}$. Διαφορετικά, $\Pi = Q(P - ATC) = 100 \times 200 = 20.000\text{€}$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 28.

13. Στον παρακάτω πίνακα δίνονται μερικά σημεία της καμπύλης ζήτησης που αντιμετωπίζει για το προϊόν της μία μονοπωλιακή επιχείρηση.

Ζητούμενη ποσότητα (Q) (μονάδες προϊόντος)	6	5	4	3	2	1	0
Τιμή (P) (σε ευρώ)	6	7	8	9	10	11	12

Αν η επιχείρηση παράγει και πουλά 3 μονάδες προϊόντος και θέλει να αυξήσει την παραγωγή και να πουλήσει 4 μονάδες προϊόντος, τότε το αποτέλεσμα τιμής θα είναι ίσο με:

- A. 3 ευρώ.
- B. -3 ευρώ.
- C. 4 ευρώ.
- D. -4 ευρώ.

Απάντηση

Η επιχείρηση πουλά την ποσότητα $Q_1 = 3$ στην τιμή $P_1 = 9$ ευρώ. Για να πουλήσει την τέταρτη μονάδα η επιχείρηση πρέπει να μειώσει την τιμή σε $P_2 = 8$ ευρώ. Το συνολικό έσοδο (TR) θα αυξηθεί από $TR_1 = P_1 \times Q_1 = 3 \times 9 = 27$ ευρώ σε $TR_2 = P_2 \times Q_2 = 4 \times 8 = 32$ ευρώ, δηλαδή το οριακό έσοδο θα είναι $\Delta TR / \Delta Q = (32 - 27) / (4 - 3) = 5$ ευρώ. Το αποτέλεσμα ποσότητας είναι το γινόμενο της επιπλέον μονάδας που πωλείται (της τέταρτης εδώ) επί την τιμή στην οποία πωλείται (8 ευρώ), δηλαδή ισούται με $1 \times 8 = 8$ ευρώ, ενώ το αποτέλεσμα τιμής θα είναι το γινόμενο των μονάδων που πούλαγε η επιχείρηση για $P_1 = 9$ ($Q_1 = 3$) επί τη μείωση της τιμής $\Delta P = P_2 - P_1 = 8 - 9 = -1$, δηλαδή αποτέλεσμα τιμής = $Q_1 \times \Delta P = 3 \times (-1) = -3$ ευρώ.

Τιμή (P)	ΔP	Ζητούμενη ποσότητα (Q)	Συνολικό έσοδο $TR = P \times Q$	Οριακό έσοδο $MR = \Delta TR / \Delta Q$	Αποτέλεσμα ποσότητας	Αποτέλεσμα τιμής
12	-	0	0			
11	-1	1	11	11	$1 \times 11 = 11$	0
10	-1	2	20	9	$1 \times 10 = 10$	$1 \times (-1) = -1$
9	-1	3	27	7	$1 \times 9 = 9$	$2 \times (-1) = -2$
8	-1	4	32	5	$1 \times 8 = 8$	$3 \times (-1) = -3$
7	-1	5	35	3	$1 \times 7 = 7$	$4 \times (-1) = -4$
6	-1	6	36	1	$1 \times 6 = 6$	$5 \times (-1) = -5$

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 28.

14. Ο κλάδος Α αποτελείται από 5 επιχειρήσεις με μερίδια αγοράς 50%, 20%, 15%, 10% και 5%. Ο κλάδος Β αποτελείται από 4 επιχειρήσεις με μερίδια αγοράς 25%, 25%, 25% και 25%. Ποιος κλάδος χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη συγκέντρωση (ολιγοπωλιακή διάρθρωση);

- A. Ο κλάδος Α.
- B. Ο κλάδος Β.
- C. Κανείς από τους δύο κλάδους.
- D. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε, με βάση την πληροφόρηση που δίνεται.

Απάντηση

Ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) για τον κλάδο Α είναι: $50^2 + 20^2 + 15^2 + 10^2 + 5^2 = 3.250$ ενώ για τον κλάδο Β είναι: $25^2 + 25^2 + 25^2 + 25^2 = 2.500$. Άρα ο κλάδος Α, παρότι αποτελείται από περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με τον κλάδο Β, χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη συγκέντρωση (ολιγοπωλιακή διάρθρωση).

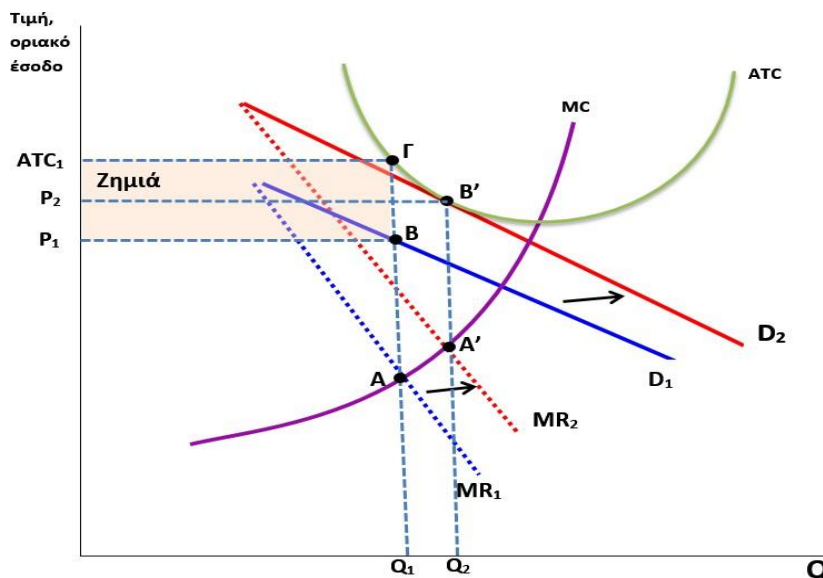
Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητες 24 & 31.

15. Υποθέστε ότι η τυπική επιχείρηση που λειτουργεί σε συνθήκες μονοπωλιακού ανταγωνισμού έχει οικονομικές ζημιές στη βραχυχρόνια περίοδο και παραμένει στον κλάδο. Στη μακροχρόνια περίοδο, η καμπύλη ζήτησης που αντιμετωπίζει η επιχείρηση για το προϊόν της μετατοπίζεται προς τα [...], η τιμή του προϊόντος της [...], και οι οικονομικές της ζημιές [...].

- A. [αριστερά], [μειώνεται], [αυξάνονται].
- B. [αριστερά], [αυξάνεται], [μειώνονται].
- C. [δεξιά], [μειώνεται], [αυξάνονται].
- D. [δεξιά], [αυξάνεται], [μηδενίζονται].

Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα, η βραχυχρόνια θέση ισορροπίας της επιχείρησης είναι στο σημείο Α όπου $MR_1 = MC$. Στη θέση αυτή ισορροπίας της επιχείρησης, το κόστος ανά μονάδα προϊόντος (ATC_1) είναι μεγαλύτερο από την τιμή (P_1). Επομένως, η επιχείρηση πραγματοποιεί ζημιές.

Οι βραχυχρόνιες οικονομικές ζημιές θα προκαλέσουν μακροχρόνια την έξοδο κάποιων επιχειρήσεων από τον κλάδο με αποτέλεσμα η καμπύλη ζήτησης που αντιμετωπίζει η τυπική επιχείρηση που παραμένει στον κλάδο να μετατοπίζεται προς τα πάνω/δεξιά (από τη θέση D_1 προς τη θέση D_2). Το ίδιο θα συμβεί και στην καμπύλη οριακού εσόδου που σχετίζεται με την καμπύλη ζήτησης (αυτή θα μετατοπίζεται από τη θέση MR_1 προς στη θέση MR_2). Με δεδομένη την καμπύλη του οριακού κόστους, η ισότητα οριακού εσόδου και οριακού κόστους θα αντιστοιχεί σε μεγαλύτερη ποσότητα και υψηλότερη τιμή. Η διαδικασία εξόδου επιχειρήσεων μακροχρόνια θα διαρκέσει μέχρι την εξάλειψη των οικονομικών ζημιών για τις επιχειρήσεις που παραμένουν στον κλάδο, δηλαδή μέχρι η τιμή να εξισωθεί με το κόστος ανά μονάδα προϊόντος. Η μακροχρόνια ισορροπία της επιχείρησης παρουσιάζεται στο σχήμα από το σημείο A' όπου $MR_2 = MC$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman και Wells, Ενότητα 34.
